

І. Т. Крук

Багрицький Едуард Георгійович

БАГРИЦЬКИЙ Едуард Георгійович (справж. – Дзюбін; 22. 10(03. 11). 1895, Одеса – 16. 02. 1934, Москва) – поет. Вірші 1914–17 написані під впливом акмеїзму. 1915 очолювана Б. група молодих поетів видала в Одесі літ.-худож. зб. «Авто в облаках», в якому відобразилося шукання нових форм худож.-поет. вираження. Разом з Ю. Олешею, В. Катаєвим, В. Нарбутом брав участь у випуску агітплакатів ЮгРОСТА; 1919–24 – в одес. газетах («Известия», «Моряк» та ін.) і журналах друкував вірші, в яких оспівував рев. романтику воєн. дій 1918–20 та соціаліст. оновлення суспільства (ввійшли до зб. «Юго-запад», 1928 та ін.); ті ж мотиви у зб. «Победители» і «Последняя ночь» (обидві – 1932). Картини воєн. лихоліття 1918–20 в Україні постають у поемі «Дума про Опанаса» (1926), яка, на думку дослідників, найкраще ілюструє вплив на творчість Б. укр. фольклору, «Слова о полку Ігоревім» та поезики Т. Шевченка. Автор лірич. віршів «Украина» (1922), «Одесса» (1924), «Песня про Устину» (1925–26), радіокомпозиції «Тарас Шевченко» (1933–34). Б. вплинув на становлення В. Сосюри як поета, підтримував перші літ. спроби І. Микитенка (поєми «Ніч у монастирі» та «Іван Синиця» написані ними у співавт.). Перекладав вірші М. Бажана (Бажан М. «Стихи», Москва, 1933), В. Сосюри (Сосюра В. «Избранные стихи в переводах русских поэтов», Москва, 1930). Укр. мовою твори Б. перекладали М. Бажан («Дума про Опанаса» і «Смерть піонерки» // «Слава Жовтню», К., 1948), Ю. Яновський.

Графічна спадщина Б. становить понад 400 творів (зберігаються в Інституті світ. літ-ри в Москві). Це автопортрети й автошаржі, портрети вітчизн. і зарубіж. письменників, іл. до влас. творів, замальовки птахів, риб, тварин тощо. За поемою Б. «Дума про Опанаса» В. Гарлицький (лібрето) й М. Красьов (музика) створили однойм. оперу для юнацтва (окреме

вид. 1938). Образ Б. втілили у скульптур. портретах І. Александрова (дерево, 1959; кована мідь, 1959, ДРМ у С.-Петербурзі) й М. Нарузецький (кована мідь, 1979, Одес. літ. музей), у барельєфі – М. Нарузецький (1984, на будинку, де народився Б.).

Основні твори

Избранное. О., 1949; Стихотворения и поэмы. Москва, 1984.

Рекомендована література

1. Любарєва Е. Едуард Багрицький. Москва, 1964;
2. Едуард Багрицький. Воспоминания современников. Москва, 1973;
3. Банковська Н. П. Едуард Багрицький і українська література // РЛ. 1974. № 11;
4. Бажан М. Романтик мандрів і походів // Твори. Т. 3. К., 1985.

Бібліографічний опис:

Багрицький Едуард Георгійович / І. Т. Крук // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2003. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-38751>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).